

VRHOVNI SUD KOSOVA u veću sastavljenom od međunarodnog sudije Renate Winter, kao predsednika veća, međunarodnog sudije Leonarda Assira, i Zaita Xhemajlija, kao članova veća, u prisustvu stručnog saradnika Muhameta Dabiqaja, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Momčila Trajkovića iz Kamenice, optuženog za krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, prema članu 142. KZJ, za krivično delo ubistva u pokušaju iz člana 30, stav 1 u vezi sa članom 19 KZJ i krivično delo nedozvoljenog držanja oružja i rasprskavajućih materija iz člana 199, stav 3 u vezi sa stavom 1 KZK, odlučujući o žalbama branioca optuženog protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 68/2000 od 06. 03. 2001. g. na sednici veća dana 30.11. 2001. g. donosi sledeće

REŠENJE

Žalbe branioca se prihvataju.

Presuda Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 68/2000 od 06. 03. 2001. g. se ukida i predmet se vraća na ponovno suđenje prvostepenom sudu.

Pritvor protiv okrivljenog Momčila Trajkovića produžava se na osnovu člana 191/2/1 ZKP.

OBRAZLOŽENJE

Okružni sud u Gnjilanu u presudi P. br. 68/2000 od 06. 03. 2000. g. proglasio je okrivljenog krivim za krivično delo

- I. ubistva u pokušaju dana 27. juna 1999. godine, iz člana 30, stav 1 u vezi sa članom 19 KZJ
- II. nedozvoljenog držanja oružja i rasprskavajućih materija u Kamenici do 7. septembra 1999. godine iz člana 199, stav 3 u vezi sa stavom 1 KZK
- III. kvalifikovani ratni zločin, prema članu 142. KZJ, počinjen dana:
 - 1. aprila 1999. godine, povrede iz vatrenog oružja nanešene M [REDACTED] R [REDACTED]
 - 11. aprila 1999. godine, u Kamenici paljevina kuće i autobusa H [REDACTED] R [REDACTED]
 - 17. aprila 1999. godine, u Kamenici povrede iz vatrenog oružja nanešene Xh [REDACTED] L [REDACTED]
 - 17. aprila 1999. godine, u selu Krileve, kidnapovanje i maltretisanje H [REDACTED] D [REDACTED],
 - 18. aprila 1999. godine izazivanje panike i terora i isterivanje civilnog stanovništva iz sela Strezovc, Leštar, Rahovice, Krileve i ubistvo A [REDACTED] M [REDACTED], A [REDACTED] I [REDACTED], Sh [REDACTED] I [REDACTED] i R [REDACTED] K [REDACTED]
 - 18. aprila 1999. godine u selu Krileve povrede iz vatrenog oružja Z [REDACTED] D [REDACTED], A [REDACTED] D [REDACTED] i B [REDACTED] S [REDACTED]
 - 19. aprila 1999. godine, u Petrovcu isterivanje silom civilnog stanovništva, paljevina kuća i nestanak M [REDACTED] Sh [REDACTED] i F [REDACTED] Sh [REDACTED]

- 4. maja 1999. godine u Kamenici povrede nanešene A [REDACTED] K [REDACTED]
- 11. maja 1999. godine, opkoljavanje sela Hogošta, Kopernice, Šispanice, Kranidella, Gornje Karaqeve, Donje Karaqeve, Rogočice, Hodonovca, Topanice i Koretina, sa već sastavljenim spiskom imena, ubistvo R [REDACTED] L [REDACTED], M [REDACTED] S [REDACTED], I [REDACTED] I [REDACTED], N [REDACTED] K [REDACTED], A [REDACTED] Th [REDACTED]
- 17. maja 1999. godine u selu Topanice i u Kamenici, kidnapovanje, maltretisanje i mučenje R [REDACTED] M [REDACTED].

Okružni sud u Gnjilanu okvalifikovao je ova dela kao zločine protiv čovječnosti.

Isti je oslobodio okrivljenoga krivnje za krivično delo, kvalifikovani ratni zločin iz člana 142 KZJ prema optužnici od 21. septembra 2000. za

- 1. aprila 1999. godine, u Kamenici povrede R [REDACTED] R [REDACTED] iz vatrenog oružja
- 3. aprila 1999. godine u Kamenici povrede I [REDACTED] B [REDACTED] i A [REDACTED] B [REDACTED] ručnom bombom bačenom u njihovo stražnje dvorište
- 17. aprila 1999. godine, u Kamenici povrede iz vatrenog oružja G [REDACTED] L [REDACTED] i V [REDACTED] Sh [REDACTED]
- 11. maja 1999. godine, u selu Hodonovac, povrede Sh [REDACTED] B [REDACTED] i H [REDACTED] Sh [REDACTED] dok su putovale u vozilu
- 20. maja 1999. godine, u selu Koretinu, povrede S [REDACTED] S [REDACTED], H [REDACTED] H [REDACTED] i Xh [REDACTED] R [REDACTED].

Okružni sud u Gnjilanu je doneo odluku da okrivljenom proglasi ukupnu kaznu od 20 (dvadeset) godina zatvora u što će se uključiti vreme provedeno u pritvoru od 7. septembra 1999. godine. Okrivljeni je dužan da plati troškove krivičnog postupka.

Branioци okrivljenoga podneli su žalbe protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu radi bitnih povreda odredbi krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i rešenja o kazni, sa predlogom Vrhovnom sudu da preinači presudu Okružnog suda i oslobodi okrivljenog ili da ukine ožalbenu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje pred drugim većem sa različitim sastavom.

Javni tužilac Kosova je predlogom PPA. Br. 147/2001 od 13. 07. 2001. g. predložio Vrhovnom sudu da žalbe odbrane odbaci kao neosnovane i da potvrdi presudu Okružnog suda u Gnjilanu P. br. 68/2000 od 06. 03. 2001. g.

Na sednici veća bili su prisutni okrivljeni Momčilo Trajković, njegovi branioци Ž [REDACTED] J [REDACTED], D [REDACTED] M [REDACTED] koji su ostali pri svojim žalbama.

Međunarodni tužilac Michael Hartmann, dodeljen u J [REDACTED] tužilaštvo, podneo je detaljan dokumenat i smatra da presuda ne podržava osude za ratne zločine ili zločine protiv čovječnosti, ubistvo u pokušaju i nedozvoljeno držanje oružja.

U skladu s time dao je predlog Vrhovnom sudu da ukine osudu okrivljenoga radi pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u vezi sa svim tačkama optužnice i radi bitnih povreda principa krivičnog postupka i da predmet vrati na ponovno suđenje. Dalje predlaže da se pritvor iznova oceni tako da se primenjuje stav 2 člana 191 ZKP.

Vrhovni sud je ispitaio sve materijale iz predmeta, većao o presudi u skladu sa članom 376. stav 1 ZKP, cenio navode žalbe i našao sledeće:

Žalbe branioca i okrivljenoga su osnovane. Vrhovni sud je ustanovio da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno u vezi sa svim tačkama obzirom da nema direktnih ili pouzdanih dokaza da je okrivljeni lično delovao ili davao naredbe koje su dovele do navodnih zločina ili da bi mogao da bude odgovoran prema komandnoj odgovornosti u vezi sa gore navedenim zločinima niti da postoje dokazi za mens rea što je potrebno u slučaju ubistva u pokušaju niti za neobrazloženi nalaz o pucnjavi sa prozora.

Dalje, Vrhovni sud nalazi da je došlo do bitne povrede principa krivičnog postupka, među kojima su dva najvažnija propust da se pravilno pozovu bitni svedoci koje je uredno predložila odbrana u vezi sa pitanjem odgovornosti, nepravilno korišćenje zapisnika sa istrage, što je povreda člana 333 Zakona o krivičnom postupku, povreda principa o pravu odbrane da bude prisutna tokom svih istražnih saslušanja i propust da se donese sveobuhvatna presuda koja bi cenila svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa drugima.

Tokom ponovnog suđenja, prvostepeni sud bi stoga trebao da ceni pouzdanost i verodostojost svedoka, pitanje lične odgovornosti okrivljenoga u sudelovanju u navedenim zločinima saslušavanjem dodatnih svedoka predloženih u žalbama odbrane kako bi se na kraju utvrdilo jasno, ne-kontradiktorno činjenično stanje i krivični zakon primenio donošenjem odluke zasnovane na zakonu sa jasnim i potpunim obrazloženjem.

Prema Uredbi UNMIK-a 1999/24 i 2000/59 primenjuje se Evropska konvencija o ljudskim pravima. U tom smislu, trajanje pritvora se mora oceniti po službenoj dužnosti.

Kao što je navedeno u izreci ovog rešenja, pritvor se sada može temeljiti jedino na osnovu člana 191, stav 2, tačka 1. Član 191, stav 2, tačka 2 nije više primenjiv radi vremena koje je isteklo od događaja tako da se tragovi ne mogu uništiti niti bi uticanje na svedoke imalo smisla u stanju postupka kada su sve činjenice opšte poznate. Stoga, nadležni sud će morati da pažljivo oceni postojeće dokaze, već vema dugo vreme provedeno u pritvoru i druge mogućnosti da se obezbedi suđenje i konačno moguće izvršenje kazne.

Na osnovu gore navedenog i na osnovu člana 387, stav 1 ZKP odlučeno je kao u izreci ove Presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA
Kž. Br. 145/2001 od 30. 11. 2001.

Zapisničar
Muhamet Dabiqaj

Predsednik veća
Renate Winter